

Bültenimizin bu sayıdaki konuğu Yönetim Kurulu ve Enerji Komisyonu üyemiz, Sevgili ağabeyimiz İsmail Özsuman oldu.

Bize kısaca kendinizi tanıtabilir misiniz?

23 Eylül 1932 günü sabahı Bursa'da dünyaya geldim. İlkokul'a Bursa Muradiye II. İlkokulunda başladım. Babamın memuriyeti nedeni ile ikinci sınıftan sonra Gemlik II. İlkokulunda ve Ortaokulunda tahsilime devam ederek, Lise eğitimimi Bursa'da tamamladım. 1954-55 döneminde İTÜ Teknik Okulu Elektrik Şubesinde yüksek öğrenimime başlayarak 1960-61 dönemi sonunda Elektrik Mühendisi olarak mezun oldum.

Yüksek tahsilim sırasında Askerlik hizmetimi İstihkam Yedek Subayı olarak Hava Kuvetleri emrinde Hatay Ağır Radarının kurulma aşamasında tamamladım.

İTÜ Teknik Okul mezuniyetimi müteakip özel bir kuruluşun teknik sorumluluğunu üstlenmişken Sümerbank'ta yoğun bir tempo içinde çalışmalarına devam ederken; Türk Sevk ve İdare Derneği ile İ.Ü. İşletme İktisadi Enstitüsünde "Sevk ve İdare" eğitim programlarına katıldım.

Merinos Yünlü Sanayi Müessesinden sonra yine Sümerbank bünyesinde; Genel Müdürlük Tesis İşleri Müdürlüğü, Bursa Eğitim Araştırma Merkezi, Adana Pamuklu Sanayi, Nazilli Basma Sanayi ve Karaman Pamuklu Sanayi Müesseselerinde görev yaptım.

1988 yılı Eylül ayı sonunda emekliye ayrılarak Bursa'da serbest çalışmaya başladım ve halen çalışmaya devam etmekteyim.

Mesleğinizin ilk yıllarıyla bugünü karşılaştırır mısınız? Mesleğimizin geleceğini nasıl görüyorsunuz? Sizce temel sorunlar nelerdir?

Yüksek öğrenimim sırasında okulda fiilen haftada 40 saat ders görüyorduk. Hocalarımız; Bedri Karfakıhoğlu, Adnan Ataman, Tarık Özker, Fikri Uzgören, Turgut Boduroğlu, Emin Unalan, Muzaffer Özkaya, Ahmet Akhunlar, Bekir Dizioğlu ve isimlerini sığdıramadığım yurt dışında çok iyi tanınan bilim adamlarıydı.

Sümerbank'ta Sabahattin Yalınpala, Kamil Oba, Sezai Sayın, Sami Tolgay gibi meslek zirvesini zorlayan büyüklerimle birlikte çalıştık. Sümerbank elemanlarının mesleki gelişme ve becerilerini arttırma konularında bilinçlenmeye açık bir kurum idi.

Mesleğe mühendis olarak başladığımızda Türkiye'de sınırlı sayıda firma ihtiyaçlara cevap verebiliyordu, bugün ki kadar çeşitlilik söz konusu değildi.

Bugün teknoloji büyük açılımlarla çeşitlilik içine girdi. Firma, marka, malzeme sayıları çoğaldı. Artık projelerimizi kendimiz hazırlıyor, emniyetli işletme ve ekonomi konularında hesaplamaları kendimiz yapmak zorundayız.

Sınırlı yaşam süresi içinde hem dinlemeye zaman ayırmak hem de zaman kazanmak için ihtisaslaşmaya gidileceğine inanıyorum. Bu sayede çalışma yükümüz azalacak ve hata rizkimiz ortadan kalkacaktır.

Bize Bursa'da enerji üretim sürecinde büyük emeğiniz var. Bize kentimizdeki ilk elektrik üretiminin nasıl gerçekleştiğini anlatır mısınız?

Merinos Fabrikası santrali yaklaşık 10 MW kurulu gücündedir. Zonguldak maden kömürü yakar iki adet buhar kazanı ile Linyit kömürü yakar iki adet buhar kazanı mevcuttur. Maden kömürü yakar kazanların kapasiteleri 32 atü, 400 °C, 12 ton/saat ve linyit kömürü yakanların ise 32 atü, 400 °C, 16 ton/saat'tir.

Kazanlar dört adet 2500 kVA gücündeki ara buhar türbinlerini besleyebilecek kapasitededirler.

Santral fabrika ihtiyacını iki grupta karşılamakta hatta kapasite fazlası ile puant veya Belediyeye ait santraldaki arıza hallerinde şehir şebekesini besleyebilmektedir.

O dönemde fabrika içi dağıtım ve şehir fideri gerilimi 6,3 kV'tur. Zonguldak maden kömürü ile sıvı yakıt yakar duruma getirilmiştir. Etibank Bursa Trafo Merkezinden 154/34.5 kV üzerinden enerji alınabiliyordu. Ulusal şebeke ile enerji alışverişi yapabilmek üzere reaktans devresi ilave edildi ve santralin ulusal şebekeye enerji vermesi güven altına alındı.

Elektrik üretim ve dağıtım sistemi ile aydınlatma ve kompanzasyon konuları günümüzün şartlarını sağlayacak mükemmeliyette dizayn edilmiştir.

Uzun yıllar Merinos'ta hizmet verdiniz. Bize o yılları ve bugün bir parka dönüşen Merinos'u anlatır mısınız?

Merinos Yünlü Sanayi İşletmesi, Türkiye Cumhuriyeti'nin sanayilesmesinin temel dayanaklarından stratejik önemi haiz 1. Bes Yıllık Kalkınma Planı 1934-1938 kapsamında Sümerbank tarafından gerçekleştirilmiştir. Temeli; Başbakan İsmet İnönü ve İktisat Vekili Celal Bayar tarafından 28 Kasım 1935 tarihinde atılmış ve 2 Şubat 1938 tarihinde Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk tarafından işletmeye açılmıştır.

Kuruluş yıllarında Tops ve yün ipliği üretimi yapan tesis 1945 yılından itibaren yünlü kumaş üretimine geçmiştir.

1954 yılında tevsi edilmiş 1975 yılında Konfeksiyon Fabrikası ilavesiyle entegre hale getirilmiştir.

Kuruluş sırasındaki yerleşim alanı 404.000 m²'dir.

Okul, revir, kreş kurup bünyesinde her tür müdahaleyi yapabilecek hekim oluşturmuş, çalışanlarına; spor kulübü, muhtelif sporlar için saha vekort, tiyatro, sinema, yeşil alan, toplan, ev ve arsa ile birlikte sosyal yapı sağlanmıştır.

Bursa'da dağspor ve dağcılıkta önder olunmuştur.

Merinos, özel santrali ile elektriğini kendisi üretirken zaman zaman bu konuda Bursa şehrinin ihtiyacını da karşılamıştır.

Şubemizin Enerji Komisyonunda görev alıyorsunuz. Son dönemdeki enerji politikalarını, özelleştirmeleri, elektrik kesintilerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Enerji komisyonumuz konularımızda bilgi taraması ve bilgilerine yer verebileceğimiz yetkililerin seçimlerini yapıyor. Seminer ve eğitim programlarında elde edilen verilere yer verebiliriz.

Enerji konusunda kararlarda yetkililerin yetkilerini yerinde kullanmamaları üzücüdür.

Enerji konusunda Türkiye'deki en etkin yetkili kuruluşlar; EMO, TMMOB ve üniversitelerin araştırma birimleridir.

Enerji tesislerinin kuruluş, bakım ve işletmesinde mutlaka etkin bir üst yönetim oluşturulmalıdır.

Şubemizin bir çok enerji faaliyeti içinde aktif yer alıyor, Bursa'daki okullara, STK'lara enerji tasarrufu konusunda eğitimler veriyorsunuz. Özellikle enerji tasarrufu konusundaki çalışmalarınız çok önemli. Bize kısaca bu çalışmalarınızdan bahsedermisiniz?

Bursa'da halk dansları arasında ve okullarda enerji tasarrufu gereği ve yararları hakkında konferans, aydınlatma etkinlikleri düzenleniyor.

Bursa'daki sanayici iş adamlarını aydınlatmak ve ikna çok güç olmaktadır.

Enerji tasarrufu ile ilgili her türlü tartışma bizleri yönlendirme ve kitleleri ikna stratejisi açısından çok önemli görülmektedir.

Belirli programların çerçevesi içinde vatandaşı ikna ve yönlendirme çok zaman alıyor. Bu hususun okulların ders müfredatı içine alınmasını gerektiriyor.

Mesleğimizdeki genç mühendislere önerileriniz nelerdir? Kendilerini nasıl geliştirmeliler?

Mesleğimizdeki hatta mühendisliğin diğer dallarını seçmiş meslektaşlarım için görüşlerim:

Lisan, bilgisayar, okuma ve mesleki araştırma yeteneklerinizi asla kaybetmeyin veya bu hususlara kendinizi zorlayan konular sizler için eğlence haline gelsin.

Elektroteknik çok kısa aralıklarla büyük gelişme ve değişikliklerle teknolojik bilgilerin tazelenmesini gerektirir.

Proje hazırlamada, kontrolde, tesiste, işe girmeden önce kendinizi iyi

hazırlayınız.

İyi bir öğretmen, iyi bir eğitmen olunması lazım.

Mühendislik mesleğini çevrenizdeki seçkin gençlere eğitimleri için hedef olarak asılayın.

Mühendis bir lider bazen bilim adamlığı mesleğidir; edebiyat, müzik, sinema, tiyatro, felsefe konularında sosyal ve iş çevrenizde öğretici olun, davranışlarınız çevrenizi etkilesin.

Şubemizde uzun yıllardır gönüllü olarak görev yapıyorsunuz. Meslek odalarının bugünkü durumlarını ve mühendislerin odalarıyla olan ilişkilerini nasıl değerlendirirsiniz? Şube çalışmalarını nasıl buluyorsunuz?

Bir kısım meslektaşlarımız odaların cabalarına rağmen oda üyesi olmaktan kaçınıyorlar.

Oda faaliyetleri yeteri kadar tatmin edici bulunmuyorsa meslektaş veya üye olarak çalışmalara katkıda bulunmak veya fikirleriyle oda politikasına yön vermeyi gerektirir.

Gördüğüm kadarıyla bütün üyeler çok iyi bir kaynaşma içinde çaba ve katkılarını ortaya koymalıdır.

EMO Bursa Şube çalışmaları oldukça yoğun. Yönetim ve oda çalışanlarına yakın olduğum için yorucu çalışmalara Oda üyelerinin katkılarını diliyorum.

Boş zamanlarınızı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Genelde Oda faaliyetleri akşam programları dışında, yaşımın da gereği olarak zamanımın büyük bir kısmını evimde eşimle geçiririm. Akşamları, eve döndüğümde yemek, televizyonda haber, tartışma ve konser programlarını takip edip ileri saatlerde kitap okurum

Bültenimize konuk olduğunuz için size teşekkür ederiz.

Ben teşekkür ederim.